

DRUŽBENA UREDITEV V RIMU: v najstarejšem obdobju so živeli v rodovih. Rod ali gens je sestavljajo več plemiških družin – gamilie, na čelu je bil družinski poglavar – pater familias, ki je imel neomejeno oblast nad življenjem in smrtjo vseh članov družine, zato so ga imenovali patron. 10 rodov je sestavljajo bratstvo – kurijo in 10 kurij je tvorilo pleme – tribus, prebivalstvo 3 plemen se je imenovalo rimsko ljudstvo – populus romanus. **Prvotna politična ureditev:** kralj – rex je bil hkrati bog, vrhovni svečenik, najvišji sodnik in vojskovodja. Njegova oblast ni bila dedna. Kraljev pomožni organ je bil svet starešin – senr, ljudstvo se je zbiralo po kurijah v plemenski skupščini, kjer je odločalo o vojni in miru ter sprejemalo ali zavračalo sklepe kralja in senata. **Rimska družba:** **patriciji** (premožni potomci uglednih prvotnih naseljencev, imeli vse politične pravice, veljali za edine prave rimske državaljane) in **plebejci** (prebivalci podrejenih okoliških ozemelj in potomci prebivalce, ki so se v Rim naselili kasneje, bili so mali posestniki, trgovci in obrtniki, niso smeli se vključevati v državne službe in odločati o usodi države, poroke med plebejci in patriciji so bile prepovedane, zaradi vedno večjih davkov, ki so jih pobirali patriciji je kmalu prišlo do sporov in nesoglasij). **PADEC MONARHIJE IN ARISTOKRATSKA REP. :** rimski kralj Servij Tulij vpelje reformo, s katero razdeli državo na tribuse (4 mestne in sprva 17, kasneje 31 podeželskih), prebivalstvo razdeli na 5 davčnih razredov po premoženju (1. - 100k, 2. - 75k, 3. - 50k, 4. - 25k in 5. - 11k asov). S političnim prevratom leta 509 pr.Kr je rimsko ljudstvo pod vodstvom Junija Bruta uspelo ustanoviti aristokratsko republiko, s tem monarhija propade. Rimski senat so sprva sestavljali patriciji, kasneje tudi plebejci, v ljudsko skupščino so bili vključeni vsi odrasli moški z rimskim državljanstvom, spori med patriciji in plebejci so pripeljali do upora plebejcev in boja za politično enakopravnost. **Boj za enakopravnost: stanovski boji** – 2 (kasneje 10) plebejca v ljudski tribuni, prvi zakoni na 12 bronastih ploščicah, ki so bili na glavnem rimskem trgu – forumu, plebejci si sčasoma zagotovijo vstop v senat in pravico opravljanja uradniških služb, sklepi plebejcev kasneje dobijo veljavo zakona, nobiliteta – službeno plemstvo, nov sloj !